

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolvas szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	== Egyébként ára 4 fillér. ==
Évi:	3 korona.	Rudnyánszky Gyula.	Rászló József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hónap:	12 "			Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27
Világh:	6 "			
Égés:	20 "			

A néppárt.

— július 3.

A magyar politikai közélet a legutóbbi időkben sajátságos tüneteket tár elénk. Ezek a tünetek olyan hatalmas erővel tolulnak előtérbe, hogy hova tova az egész közvéleménynek foglalkoznia kell e jelenségekkel,

Egy idő óta ugyanis olyan jelenségek tűnnek fel, a melyek arról tanuskodnak, hogy recsegnek és ropognak azok az alapok, melyeken az utóbbi évtizedeken át a magyar politikai élet nyugodott. Az ideák még csak kavarnak, de máris inognak a megszokott alakulások, lazulnak a meglevő párteretek és párt kötelékek. A jelenségek azt mutatják, hogy a kavargó és forogó eszmék utoljára is pártalakulások, új politikai programok alapján való csoportosulásokat fognak eredményezni.

A nemzeti párt és a függetlenségi és 48-as párt belső kalánitásai a legutóbbi időben sok gondolkozni valót nyújtottak a közvéleménynek. E pillanatban pedig a harmadik elenzéki párt foglalkoztatja a politikával foglalkozó köröket,

Régóta nem titok többé, a parlamenti tárgyalások figyelői már a nagy obstrukció óta tudják, hogy az országgyűlési néppárt kebelében belső viszályok dúlnak. A párt alakulása óta egy eredendő bajban szenvedett. Két áramlat küzdött állandóan a vezetésért. Egy konzervatív irányú, egy békésebb természetű és egy demagóg, harcias irányú. A konzervatív irányú, minden demagógiától és radikálizmustól tartózkodó irányzatnak le első képviselője volt maga az elnök és e párt egyik alapítója: Zichy János gróf. Ez a világosfejű és kitűnően képzett politikus soha sem rokonszenvezett a Rakovszkyék személyes hajszáival, soha sem rokonszenvezett avval az obstrukciót támogató kétszínű játékkal, melyet

a másik irányzat követni jónak látott. Ez volt az oka, hogy Zichy János gróf a néppárt elnökségétől visszalépett, sőt a Házban sem ő, sem követői hosszabb idő óta nem is voltak láthatók.

E politikai visszavonultságából most egy csapásra kiragadja a gróft a választói előtt mondott beszámolója, melyben az egyházpolitikai revizióról tett nyilatkozatot. E nyilatkozatra tegnapelőtt Zichy Aladár gróf, a néppárt jelenlegi elnöke haladéktalanul megadta a választ. S már elemi erővel tódul elénk a kérdés, minő e pillanatban e néppárt politikai helyzete?

Zichy Aladár grófnak igazat kell adnunk abban a kijelentésben, melyre ő, a vezér a legilletékesebb hogy a néppárt nyolc évi fennállása alatt semmi sikert el nem ért. A revízió ideáját a közvéleménybe belevinniök nem sikerült, ez az eszme ma távolabb áll a megvalósulástól, mint valaha állott, az egyházpolitikai reformok régóta beváltak, úgy hogy ma a revízió sok régi barátja is meghajlik a tények előtt és egy új felekezeti harc veszedelmét felidézni ne akarja, míg a revízió sikeres keresztülvitelének reményességében sem.

Avval pedig tisztában kell lennünk, hogy az országgyűlési néppártnak több olyan programpontja nincs, mely őt a többi párttól politikailag elkülöníteni s külön csoportosulását indokolná. Ime tehát előttünk áll egy politikai csoport pusztán és kizárólag az egyházpolitikai revízió napirendről lekerült, de különben is csekély nemzeti jelentőségű jelszavával! Kérdezzük, van-e jogosultsága ennek a politikai alakulásnak? És nyilván ez a kérdés merülhetett fel Zichy János gróf lelkében is, amikor politikájának céljai felett elmélkedett.

A néppárt eddigelé sikereket el nem ért, mondá Zichy Aladár gróf, nem is fog elérni belátható

időkön keresztül, ezt látszik felelni Zichy János gróf. A magyar közvélemény pedig tisztán látja, miként recseg és ropog e politikai párt működési alapja Vámkérdések, gazdasági problémák, nehéz közjogi feladatok kellő-közepén, ki ábrándozhatik egy házipolitikai revizióról? . . .

A siketnémákról vizsgálati beszéd.

— Elmondta június 26-án —

Gácsér József.

A közjótékonyságnak egyik intézménye ül ma ünnepélyt. Szerény az ünnep, amiként hogy az intézmény is az. Külső fény és pompa nem fokozza jelentőségét, csak a szívek elrejtett zugában örökön élő érzés, a szeretet emeli ki a hétköznapi színelvől s az teszi magasztossá.

Mert önök, nagyon tisztelt hölgyeim és Uraim, a szeretet gyűjté ide össze, látni és hallani a szeretet munkájának eredményeit s ha midőn it hallják az örök némaságot levetkőzőt siketnémákat emberi hangon szólni az édes-bus megilletődéstől, melyben öröm, fájdalom és hálaadás vágyon, kicsordul szemükből a könnyesepp, ne sajnálják ezt a drága nedvet, az emberszeretet oltárára hulló áldozatot az és a szánalomnak és a könyörületnek őszinte adója.

Akit az Isten egészséggel és jóléttel áld meg s még sem tud örülni az életnek: jöjjön ide, itt könnyezve tanul meg örülni s imára kulcsolt kezekkel boldogságot szerző fohászban áldani az örökkévalót, hogy neki jobb sors jutott osztályrészeül, mint akiket itt első ízben beszélni hall.

Aki pedig földhöz ragadt szegény s nehéz verejtékkal keresi meg a minden napit és egyedüli reménye a tulvilági élet nagy igazsága, az is jöjjön ide vigasztalást keresni s bizony mondom, itt megtalálja azt.

E helyen, hol a közjótéknak emeléséért a férfierők elméletei gyakran összeütődnek s viharos jelenetek, hangos szóváltások között keresik, kutatják, bizonyítják az igazságot, vagy a nem jónál a jobbat; e helyen, ahol egy elsőrendű nagy város ezreinek életérdekei nyernek emberi okosság szerin elintézését most a szeretet összegyűjtötte sokaság szívét a békességnek szelid anyyala ih-

Törlesztéses és egyéb kölcsönök a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl ki o o o o o o o o

Harstein Kálmán jelzőlog kölcsön irodája,

Debrecen, Piac-utca 83. szám.

lette meg, fenséges nyugalom ül a kedélyeken, mert akikről szó esik, mert akik szólnak, azok némák valának egykor s nem jogot, nem földi javakban való dúsulást kívánók, hanem csak szánalomért, emberi mivoltuk istápolásáért könyörögnek.

Emlékszem rá, mikor harmadfél évenek előtte ugyan e teremben első ízben hallatszott a siketnémák szóbeszéde. A tanult siketnémák beszéltek itt akkor tanulatlan sorstársaikért. És ez a beszéd utat talált a szívekhez. Másfél év alig telt el azóta s már Debrecenben is hajlékot teremtett a siketnémák számára e nemes városnak földi javakban is és Istennek hála-emberséges, nemes érületben is gazdag lakóssága. Akadtak, természetesen, szellemi és anyagi javaiknak szíves felajánlásával lehetővé tették, hogy ez az iskola létesülhessen. Nem említem külön-külön nevét azoknak, akik ekkép az emberi méltóságnak oszlopot emeltek. Szívének jóságát az én beszédemnél sokkal inkább dicséri, magasztalja és áldja a némáknak megszólalt ajka.

Miként a nemzeti művelődés templomának minden követ a közjótékony-ság rakta egymásra, akként e szerencsétlenek beszédében is minden szó, létrejöttét egy egy jótékony léleknek köszönheti. És miként a közművelődés ékes templomára büszkén tekint egy nemzet, mondván, hogy: ez a mi dicsőségünknek a hirdetője: akként a szenvedő emberiség istápolásáért létesült eme szerény intézményre is büszke lehet e nemes városnak minden lakója, mondván: ez a mi emberséges gondolkodásunknak, a mi szívünk jóságának emlékeztető oszlopai.

Lelküknek e nemes gondolkodásáért, szívüknek e magasztos érzéseért, nagyon tisztelt hölgyeim és uraim, tanítványaim nevében most még én mondok hálás köszönetet.

Hanem majd eljön az ideje egy két év múlva annak, hogy egyik tanítványom áll ide helyemre és fékeiktől megszabadult nyelven társai nevében is tolmácsolja a hála érzelmeit. És meg lehetnek győződve róla, hogy akik a vak véletlen tett a legnyomorultabbá és a nyomoru sorsból a szeretet emelt emberi szívonálra, annak szívében jó helyre került a szeretetnek magva, mert a hála virága fakad ki belőle.

Most azonban még keveset tudnak tanítványaink. Mindössze másfélszáz, kétszáz szónak kiejtésére és megértésére, — meg ezen kívül néhány kifejezés használatára terjed a tudásuk. De hiszen alig tanultak nyolc hónapig, sőt egy negyed részük csak hat hónap óta növendékei intéjüknek! És a mi munkánkban ez a kezdet nagyon nehéz. Amint a kisdud életében sok hónap eltelik, míg édes anyját nevével szólíthatja, éppen úgy a mi növendékeinknél is az első szavak megteremtése a legtáradtságosabb. De, amely nagy örömet okoz az édesanyának, mikor szívének szeretett gyermeke, értelmével elárulva beszélni kezd éppen olyan igazi öröm tölti el a mi kebleinket is, mikor sok fáradsággal járó

munkánknak illetően eredményét látjuk. Mikor aztán az első szók rendelkezésünkre állanak, az azt jelenti, hogy tanítványaink értelmének eddig elzárt kapuja kinyílt a tudás előtt. Miként a kutató kapavágás árán jut csak az első csepp vízhez, melyet az anyaföld ad, akként nekünk is nagy fáradságunkkal jár tanítványaink értelmének elzárt, kapuját kinyitni. Amint azonban a kutató az első csepp vizet észlelvén, bugyogó forrást vár éppen úgy mi is mohó szomjuságot várunk a megízelt tudáshoz tanítványainktól. Nem mindig teljesül várakozásunk. Sok gátló oka van ennek.

Mindazok, kik iskolánkat időnkint meglátogatják, s alkalmuk van szemlélni munkánknak fáradságos voltát és lassúságát, csodálják türelmünket. Valóban, a türelemre nekünk nagy szükségünk van. De minden nagy munkát végzőnek türelemmel kell várni a munka folyamán az eredményt. A szobrász, aki az alaktalan márványból élethű szobrot farag ki, vagy az építész, aki a holtanyagból remeg palotát emel, ha évek hosszú során át türelemmel várhat, mert letkének szemével előre látja a sikert, hát mi hogyan várhatnánk türelemmel, mikor mi a természet remekébe Isten által lehelt léleknek kiművelésén, kiépiésén munkálkodunk!

Szeretem a pályámat, rajongóan szeretem; — Hiszem és meg vagyok győződve róla, hogy Istennek is nagyon tetsző lehet az én munkám, mert mikor dolgozom, akkor imádkozom is. Áhitatos és buzgó az én imám és megtalálja az utat az égbe, mert az üldözött Jézust követem, aki hephata szavával levette a néma ajakáról a záró bilincset, hogy szólhasson s beszédével emberi voltát elárulhassa.

Nagyon tisztelt hölgyeim és Uraim!

Rövidre szabom beszédemet immár befejezem. Beszéljenek utánam azok, akikről a szólás jogát a kimagyarázhatatlan végzés megtagadta, de akiknek a szeretet visszaadta azt. Hallgasság meg, kérem őket jóakarattal és fogadják őket kegyes, áldozatkész szeretetükbe, Isten után mondom, hogy megérdemlik azt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 1.

Ma is néptelen padok előtt nyitotta meg Feilitsch Artur báró elnök az ülést. Szombat lévén, mindennek előtt interpellációs könyvet olvasták fel. Lengyel Zoltán jegyzett be kérdést egy bécsi könyves cégnek. Ősi erény című Magyar vállalkozása dolgában. Megokolása az ülés végére maradt.

Elnök: jelenti, hogy Bánffy Dezső báró szegedi mandátumát végleg igazolták, majd pedig a költségvetési vitát folytatták.

Bizony Ákos: Történeti fejtegetésekbe bocsájtja hogy az adózás fejlődését szemléltethetővé tege.

Gabányi Miklós: Hol vannak a miniszterek? Talán asztrájkolnak?

Szabó Miklós: Keresztelők vannak!

Eitner Zsigmond: Ugy látszik hogy ez fontosabb.

Bizony Ákos: A nemzet adómegajánlási joga illuzófinná vált a 67-es kormányokat támogató többség egészségtelen politikája miatt. Ez a politika nem felel meg a nemzet akaratának és gondolkodása módjának és ellenkezik a függetlenségi párt intencióival. Mindezt a kormány iránt bizalommal nem viseltetik és a költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon) Majd azt fejtegette hogy voltaképpen nem azért bizalmatlan a kormány iránt, mert a kormány 67-es kiegyezés alapján áll, mert hiszen a függetlenségi párt is a 67-es alapon áll, ha elismeri a kiegyezés törvényességét, pedig ezt sohasem vonta kétségbe. Az ellenzék termius logiját tehát ebben a tekintetben hibásnak tartja. Szerinte különben egyedül a függetlenségi párt követ reális politikát. A kiegyezés eltörlése lehetséges, ha ezt a magyar országgyűlés és a király akarja, de ez nem elegendő ahhoz hogy a kiegyezés fejlesztessék vagy teljesen végrehajtsák, mert ahhoz az is szükséges, hogy az osztrákok hozzájáruljanak, még pedig önszántukból a mit nem is remélhetünk.

Bár az önnálló magyar hadsereg hire, beérné azzal is, hogy a közös hadsereg magyar része teljesen magyar legyen, (hogy) úgy nyelven, mint lélekben mert ha ez bekövetkeznék az ily hadsereg fentartásához az osztrákok nem járulnának hozzá s így megkapnók az önnálló magyar hadsereget. Részletesen foglalkozott ezután Kovácsovics horvát képviselő beszédével. Helytelennek tartja még a „Horvátország” kifejezést is, helyette a kaposzt részek elnevezését kellene használni. Majd sürgeti az adóreformot. A fogyasztási adókat ne a közönségnek, adják át, hanem töröljék el egészen. A házi és földadót is el törölni, és helyette az általános jövedelmi adót kell rendszeresíteni.

Tisza István politikájával foglalkozik ezután. — Nem a buta szerencsének köszöni Tisza sikereit hanem a jellemnek és a büntetésnek, ígéretnek és fenyegetésnek. És ezeket jól tudja alkalmazni, mert alaposan ismeri a magyar társadalmat és a parlamentet.

Ebben a pillanatban hire szaladt, hogy Bánffy Dezső báró nyilatkozik. A folyosó betödul a terembe. A hírlapíró karzat is megtelt. A felső karzatok népe pedig a korlátot kihajolva leste Bánffy bevonulását. Általános izgalom uralkodott a terembe. Percekig artott ez. És most Györfly Gyula kalauzolásával a bel folyosó felől belépett Bánffy Dezső. Minden szem fölője irányult és Bizony Ákos is elakadt a beszédben. Bánffy báró Ulay Lajoshoz sietett és kezét fogott vele, majd pedig az Ugron-párt háta mögött foglalt helyet.

Bizony Ákos folytatta beszédét, de a figyelmet még mindig Bánffy személye foglalta le.

Mihalovits J. gyógyszertárában a „Kigyóhoz” Debrecen, főtér, a városházzal szemben

ajánlja **Harmat areporát** (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az aronak s nem rontja az arcot. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizs porral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-erme a Harmat szappannal együtt használva az arcot üdév, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól. (Kapható színben: **fehér, rózsaszín, krém színben**) mintadoboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá a következő areporát: **Berlini Felpouder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. 1 kor. 60 fillér. **Velupouder** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

Előfizetési felhívás
a „SZABADSÁG”
július-szeptember 1/2 évi folyamára
előfizetési árak helyben

Égész évre	12 korona
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „

vidékre

Égész évre	20 korona
Fél évre	10 „
Negyed évre	5 „

A fürdő évad alatt

a „Szabadságot” az előfizető kíván-
ságára bárhová elküldjük.

a „Szabadság” kiadóhivatala
— Távbeszélő 275. —

Telekkönyvi biztosítás mellőzése.

A tiz koronát meg nem haladó adó és illetékhátralék telekkönyvi biztosításának mellőzése tárgyában a kir. p. ü. miniszter ur f. é. április hó 15-én 112.601—1903 sz. alatt valamennyi kir. pénzügyigazgatóságokhoz a székesfővárosi kivételével, továbbá a m. kir. központi díj és illetékkiszabási hivatalhoz és valamennyi kir. adóhivatalhoz rendeletet intézett, melynek szövege a következő:

Tudomásomra jutott, hogy a közadók kezeléséről szóló 1883 évi XLIV. törvényeknek az egyenes adó és illetékhátralékok bekebelezését tárgyzó 91. §-a szerint arra hivatott egyes községek a telekkönyvi hatóságoknál, a hátralékos összeg mennyiségére való tekintet nélkül, néhány fillérnyi hátralék biztosítására a zálogjognak telekkönyvi bekebelezését is kéri.

Mint hogy kisebb összegű kincstári követelések a végrehajtási intézkedéseknek megfelelő időben való alkalmazása és kellő figyelem mellett az ingóságokból is rendszerint behajthatók, — mint hogy továbbá a kisebb összegű kincstári követelések bekebelezésének kérése, annak elrendelése, foganatosítása és törlési körüli munka a követelés értékével nincsen arányban, — mint hogy végre ez által egy a pénzügyi mint a telekkönyvi hatóságok egyéb fontosabb teendőik elvégzésétől elvonatnak, — értesítem a Cimet, hogy a tiz koronát meg nem haladó egyenesadó és illetékhátralékok biztosítására a zálogjognak telekkönyvi bekebelezését nem kívánom.

Elvárom azonban, hogy ezen csekély összegű kincstári követelések az esedékesség után a szükséges végrehajtási intézkedések haladéktalan alkalmazása mellett késedelem nélkül behajtsanak. (13827—1904. J. M. sz.)

Mennyiben a városi átirási illeték is az állami kincstári illeték természetét követi: annál fogva ezen miniszteri rendelet a városi átirási illetékre is alkalmazandó lévén, annál fogva ajánljuk azt a városi tanács illetve adóügyi osztály figyelmébe, annál is inkább mivel dacára ezen miniszteri rendeletnek egy a kir. adóhivatalok mint a városi adóügyi osztály részéről halom számra küldetnek a 10 koronán aluli adó és illeték hátralék iránti zálogjog bekebelezések a kir. törvényszék és kir. járásbírók telekkönyvi osztályaiboz s ez által az ottani más nemű munkát nagyon is felszaporítják, s a rendes ügymenetet megakasztják.

Közli: Vadon Sándor
ügyvéd.

EGYHAZ és ISKOLA.

Kézimunkapóttanfolyam. Általános a panasz, hogy a nők tudományos kiképzése föltötte fulturhelt. Arad város megkeresésére éppen most országos mozgalom indult meg, hogy ezen valamiképpen segítsenek. Egyebektől eltekintve már csak azért is baj ez, mert így a nők tulajdonképpen hivatásuktól, minő a háztartás és kézimunkálás, elvonatnak. — Ezen akar némileg segíteni az a kézimunkapóttanfolyam, melyet Kadarás Gyuláné, szül. Hórebhegyi Sinali Emma a vakáció folyamára nyitott. A kik ebben résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek Mélius-tér 7. szám alatt.

I R O D A L O M.

Székelyekről. E oimen az Aradi Székely otthon a székelyek Rákosmezejére, az agyagfalvi réten felállítandó emlékszóbor javára, egy érdekes és igen tanulságos könyvet adott ki köröspataki Bedő Árpád dr. titkárjának szerkesztésében. Ára 1 korona. A debreceni Székely Társaságnál kapható. A csinos kiállítású művecskét, a melybe csupa székely írók irtak cikkeket, albisí Barabás Béla orsz. képviselő, aki szintén székely származású, látta el lelkes Előszóval. Tartalmas cikkeket irtak benne a következők. Benedek Elek jeles írónk: Emléket az agyagfalvi rétre. Fülei Sz. Lajos tanár: Az agyagfalvi Székelyemlék. Solyomosi Endre tanár: A multnak tudása a jövőnek alapja. Barabás Endre tanár: A multnak tudása a jövőnek alapja. Barabás Endre tanár: A székelyek pusztulása. Borszékely Soma ny. miniszteri osztálytanácsos: Székelyvasutat a székelyeknek. László Gyula ker. és ipar kam. titkár: Székely Szövetség. Bedő Árpád dr. a székelyek és magyar nemzetiségi politika; A székelyek és a magyar ipar; A székelyek és a népokatiás; A székelyek és a kivándorlás; A székelyek és a székely társaságok. Két cél vezette az aradi Székely Otthont e könyv szerkesztésébe és kiadására. Az egyik az, hogy a könyv tisztajövedelmével növelje az emlékszóbor alapját; a másik az, hogy azokat az eszméket, melyek a székely kérdésnek tárgyát képezik a magyar közönség körében terjessze. Tulajdonképpen zászlóbontás akar lenni, a pusztulásnak és romlásnak irdult derék székelység érdekében. Ismertette vannak még Zajzon, Előpatak, Tusnád, Korond székely fürdők. A ki a székelyek sorsa iránt érdeklődik, hsszonnal olvashatja az eredeti és jól megírt cikkeket.

EGYLET

Meghívó. A Siketnémakat Gyámoltó Debreceni Egyesület igazgató tanácsa Domahidy Elemér főispán egyesületi elnök elnöklésével folyó évi július hó 4-én délelőt 10 órakor a vármegyeház nagytermében gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az iskola vezető tanárának jelentése a folyó ügyekről. 2. Új növendékek felvétele a jövő iskolai évre. 3. Az intézet szervezeti szabályzatának tárgyalása. 4. Esetleges indítványok.

H I K E R.

* **A főispán álláspontja.** A városi közgyűléssel kapcsolatban némelyek azt a hírt terjesztették, sőt több fővárosi napilap is fálült tudósítója ferdítő szándékának, hogy Domahidy Elemér főispán a Szabó Kálmán és társai által elkéssetten benyújtott indítvány tárgyában megváltoztatta törvényes álláspontját és engedett a közgyűlésen felszólalók kívánságának. Ez az állítás ellenkezik a valósággal. A főispán egyáltalán nem változtatta meg álláspontját, és a jövőben is szigoruan ragaszkodni fog ahhoz a felfogásához, hogy az ő kötelessége őrködni az ügyviteli szabályok megtartása felett. E szabályok értelmében a Szabó-féle indítvány a közgyűlés első napján nem volt tárgyalható, mert benyújtása s a közgyűlés határnapja közt nem telt el 24 óra. Másnap azonban, a mikor az indítvány tárgyalásra került, már ez semmitféle szabályzatba nem ütközött. Ennélfogva a főispán csak állásához méltóan és elvi álláspontja alapján következetesen járt el, midőn a törvényes kellekeknek immár megfelelő indítvány tárgyalása ellen a közgyűlés második napján kifogást nem tett. A mi pedig azt a ferdítést illeti, mintha az indítvány eredeti szövegezésébe is utólag bármi oknál fogva a főispán belenyugodott volna, ez egyszerűen valótlan. Mert az eredeti szöveg szerint a közgyűlés azt kívánta volna, hogy a kormány a törvények haladéktalan érvényesítésére utasítsassék. Ezzel szemben a módosított és egyhangulag elfogadott szöveg e pontja világosan ezt mondja:

hogy az országgyűlés alkalmas formában utasítsa a kormányt, hogy a magyar nyelv és jelvények törvényes jogai a külképviseletben is érvényesíttessenek,

Mindezekből kitünik, hogy az elnök végre is enged, „Domahidy főispán végre is kénytelen engedni” és más eféle hangzatos ráfogások teljesen alaptalanok. A főispán rendületlenül megmaradt eredeti álláspontja mellett, hogy a) az indítvány a közgyűlés első napján nem tárgyalható, b) az indítvány eredeti szövegének sérelmes, a valósággal merőben ellenkező kifejezései abban nem maradhatnak. A főispán szigoruan a törvényhez és ügyviteli szabályokhoz ragaszkodik és ennélfogva, a mint most nem volt, ezentul sem lesz oka álláspontjának megváltoztatására.

* **Személyi hírek.** Roncsik Lajos városi főszámvevő a tegnap reggeli gyorsvonattal egészségének helyreállítása végett karlsbadba utazott. Hazaérkezéséig a számvevői hivatalt Kondor Kálmán számvevő vezeti.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Az ev. ref. egyház templomaiban holnap vasárnap délelőt 9 órakor a következők végzik az istentiszteletet: Nagytemplomban Jánosy Zoltán. Kistemplomban Biró Ferencz. Újtemplomban Könyves Tóth Kálmán. Ispótytemplomban Halász

András hittanhallgató. Homokkertben Szele György. Csapókerben Kovács János. Szegényházban Uray Sándor.

A róm. kath. templomban a pünkösöd után hatodik vasárnapon a következők az istentiszteletek sorrendje: Dél előtt 6 órakor miséznek Pák Emil, 7 órakor Szabó István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgimnáziumi növendékek részére, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét Wolafka Nándor dr. v. püspök, prépost-plébános mondja segédlettel. Nagymisé után Szabó István prédikál, háromnegyed 11-kor a Svetits-zárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. iskola igazgató mond, fél 12 órakor miséznek Nyári Ignác. Délután fél 3 órakor Wolafka Nándor dr. v. püspök, prépost, plébános keresztény tanítást tart, 3 órakor litánia, utána szentolvasó. 5 órakor Rózsafüzér társulatnak hónapos ájtatosságát végzi Wolafka Nándor dr. v. püspök, prépost, plébános szentbeszéd, körmenet és litániával.

Az ág. ev. templomban Materny Lajos főesperet végzi e istentiszteletei a rendes időben.

A gör. kath. kápolnában 6 órakor reggeli istentiszteletet, délelőtt 9 órakor szent mise, délután 3 órakor verseny, utána szentolvasó ájtatosság.

* Dobiczki Sándor parlamenti beszéde, Városunk III. kerületének országgyűlési képviselőjének parlamenti beszédéről nagy elismeréssel szól a fővárosi sajtó nagy része. Tartalmas, előkelő színben mozog a beszéd és a szónokot pártkülönbőség nélkül nagy figyelemmel hallgatta az egész ház.

* Meghívó. A szent-Erzsébet-egyesület holnap, f. hó 4-én délután 5 órakor szokásos helyiségében, a Svetits-zárda dísztermében választmányi ülést tart, melyre a mélyen tisztelt tagokat ezúton is meghívja Váradi Szabó Jánosné elnöknő.

* A 3. honvéd gyalogezred őszi gyakorlata. Mint teljesen megbízható katonai forrásból értesülünk, a városunkban állomásozó 3. honvéd gyalogezred, ez évben nem megy őszi gyakorlatra, miután a kiképzett légénység száma oly csekély, hogy avval nem lehet a gyakorlatokat megtartani. Az ezred nagyobb gyakorlatokat fog tartani városunk környékén.

* Az ügyvédi kamarából. Bagossy Lajos törökszentmiklósi ügyvéd az ügyvédség gyakorlását abban hagyta. Ezért az ügyvédi kamara az ügyvédek névjegyzékéből törölte.

* Kinevezés. A debreceni királyi tábla elnöke Gavallér Dezső mármaros szigeti törvényszéki díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká kinevezte.

* Kérelem a helyi vasúthoz. A nagy-erdei csőszház a helyi vasut legforgalmasabb váróhelye. A többi megállóknál a Simonyi uton van egy két pad, melyen a váraközönség megpihenhet, csak a nagyerdő alján nincs. Miután ez nem kerülne nagy költségbe, a nagy közönség nevében azon kéréssel fordulunk a helyi

vasut igen tisztelt igazgatóságához, sziveskedjék a nagy erdei csőszházzal szemközt levő fakerítés mellé két-három padot állíttatni a váraközönség kényelmére.

* Eljegyzések. A debreceni kir. anyakönyvi hivatalnál az elmúlt hét folyamán a következő párok jelentették be eljegyzésüket: Bódi József ev. ref. ácssegéd — Deli Mária ev. ref. Kondor Miklós gör. kat. urasági inas. — Vorecki Eszter gör. kat. Dudás Gábor róm. kat. szitakötő segéd — Csapó Juliánna ev. ref. Vinkler Móricz izr. cipész segéd — Katz Fái izr. Balogh Mihály ev. ref. önálló géplakatos — Molnár Jaliánna ev. ref. Klein Hermann Leopold izr. szatócs — Schenker Berta izr. Hornák István róm. kath. molnárségéd — Mészáros Eszter özv. Patócs Sándorné ev. ref. Sinkó Sándor ev. ref. önálló fodrász — Szilágyi Mária róm. kat.

* Bolti tűz. Tegnap este, kevéssel 10 óra után a Deák Ferenc utcáról tüzet jeleztek. A tűzoltóság azonnal kivonult, Publig Ernő, helyettes főparancsnok vezetése mellett, azonban nem akadt valami nagy dolguk. Ugyanis a Deák Ferenc utca 4 számú házban levő fűszerüzletben, néhány csomag gyufa meggyuladt, de sikerült eloltani és így az esetleges nagyobb veszedelemnek elejét venni.

* Halálozások. Debrecen városában az elmúlt napon a következők hunytak el: Urai Irén Etelka róm. kat. 20 hónapos, Bányai József ev. ref. 16 napos, Kupai Juliánna ev. ref. 18 éves, Faragó András ev. ref. 6 hónapos, Nagy János ev. ref. 5 éves.

* Hatósági értesítés. Az állatvásárok a helybeli jószágok eladására miniszteri rendelettel engedélyezve vannak, azzal a kolatózással azonban, hogy a vására idegen közszéneli állatok nem hajthatók, s innen sem szállíthatók máshova. Ezen helyi forgalomra engedélyezett vásárok már a legközelebbi vásár-napokon megtartatnak és pedig: Hétfőn a baromvásártéri mázsa háznál a sertésvásár. Kedden pedig a baromvásártéren szarvas marha és juhvásár a lóvásárral együtt.

* Elfogott fegyenc. Plesz Vilmos 22 éves lakatossegédet, ki két évet ült Szamosújváron, tegnap Botos detektiv Debrecenben felismerte és letartóztatta.

* Fügynökség változás. A „Gizella-Egylet” ezen megyénkben is nagy népszerűségnek s jó hírnévnek örvendő gyermek és életbiztosító intézet Hajdúmegyei és Debreceni főügynökségét Grünwald József ny. iparkamarai segéd titkár a közgazdaság szerkesztője vette át.

* Méhészeti előadás. A helybeli méhészegylet ma délután kórház utca 1. szám alatti méhésében ismét szakelőadást tart. Az előadás során Szabó Imre ur a m. kir. Operaház tagja az általa feltalált kaptár rendszert fogja szemléltetőleg ismertetni. — A szabadelőadáson minden érdeklődőt szívesen látnak.

* Értesítés. Debrecen szabad királyi város törvényhatósági bizottságának f. évi június hó 16 án és folytatva 17-én tartott közgyűlésében hozott 120 számú határozata folytán a soproni m. kir. honvéd főreál iskolában megüresedett Andaházi Szilágyi Mihály féle egy alapítványi hely betöltése elrendeltetvén, felhivatnak azon szülők, illetve gyámok, kiknek fiai ezen iskolába felvételt öhajtanak, hogy

mennyiben úgy a pályázati, mint az alapító levélben foglalt feltételeknek megfelelnek, pályázati kérvényeiket legkésőbb július hó 5-én d. u. 5 óráig a városi tanács iktató hivatalába adják be.

Feltételek a katonai és illetőségi ügyosztálynál megtekinthetők.

* Jótékony egyesület. Az ipartestületi betegsegélyző pénztár mint minden évben, úgy az idén is két beteg iparossegédet küld saját költségén üdülni.

* Meglept a apját. Ifju Nyirsnik János megszökött hazulról és mikor megéhezett, haza-hazament s mikor szülei nem voltak a konyhán, kilopott több darab szappant és egy csizmát. Összesen 7 korona értékben. Idős Nyirsnik János panaszt tett a csendőrségen és Hódossy Sándor őrsvezető Bánó Alajos csendőrrel megkezdte a nyomozást. El is fogták a 17 éves fiut, amint a Nagyerdőn csavargott. Lopás miatt megindították ellene az eljárást.

* Kirándulás a bocskai kertbe. A kereskedő ifjak asztaltársasága, mindent elkövet, hogy minél több tagot nyerjen és minél többet adózhasson a jótékony-ság oltárára. Ma délután, a bocskai kertbe rándulnak ki az asztaltársaság tagjai és ott családias jellegű mulatságot rendeznek.

* Meglőtt leány. Az elmúlt hónap utolsó napján véletlen szerencsétlenség történt a gazdasági tanintézetben. Ugyanis amint Girasek Ede kertészlegény a pus-kát forgatta kezében, az hirtelenül elsült és az ott haladó Nagy Juliánna cselédet baltáján megsértette. Ez történt reggel 6 órakor. A csendőrség megindította a vizsgálatot, amelynek során kiderült, hogy a kertészlegény akaratán kívül történt a lövés. A huszonegy éves alsó-józsai leányt bevitték a kórházba, ahol most ápolják.

* Egy kitanó találmány. A butoripari készítményeknél, főleg azoknál, melyek hazánkba a külföldről beözönle- nek, állandó baj volt az, hogy a butor- darabok felső fényezett kérge (fournir) csakhamar leválik, vagy pedig magának a butorgyárnak egyes részei elhajlanak, a mi gyakori eset különösen ha a készit- mény nedves fából van előállítva.

Lúzen a bajon egy igen célszerű, most már a külföldi álamokban is sza- badalmazott találmánnyal segített Killer Ede helybeli butorkereskedőnk, a ki az asztaloknak oly készitési módját találta fel, hogy azokon a furnir teljesen mel- lözhető, a mennyiben ezen asztalok felső része a legfinomabb parkett fából van összeállítva, s így az asztalok felső tábláinak elgörbülése, megvetemedése, vagy bármily kiserésben való elhajlása is tel- jesen kivan zárva.

Az ily módon előállított készit- mények rendkívül masszivak s azonkívül még abban is felülmulják az eddigi asz- talokat, hogy kiválóan diszesek és bár- mely szalonban is helyet foglalhatnak.

Egy ebédlő asztal, melyett nevezett butorkereskedőnk már ily módon elké- szített, piac utcai üzletében közszemlére van kitéve, s annak megtekintésére fel- hívjuk városunk és vidéke közönségének becses figyelmét, mert az nemcsak di- szesebb és erősebb az eddigi gyártmá- nyaknál, hanem verseny képesség tehát ár- és minőség tekintetében is felülmulja az eddigieket, mivel ezeknél nem drágáb- bak, noha azok készítése sokkal kompli- káltabb, s asztal felső táblája 244 darab- ból van összeállítva.

Killer Edének ezen szabadalmazott találmánya, hivatta van méltó feltűnést kelteni a butorgyártás terén, s már azért is, mert magyar találmány, érdemes a magyar közönség támogatására és pártolására.

* **Gyűlés.** Ma délután 3 órakor a Csapókeri függetlenségi és 48-as olvasókör a jelenlegi fiúiskola dísztermében gyűlést tart, melynek tárgya a kör vagyónának gyarapítása céljából egy mulatság rendezése.

* **Szenzációk a Bika-Mulatóban.** Angolotti igazgató szerencsés kézzel szervezte át társulatát. Új műsora olyan változatos élénk és szórakoztató, hogy vetekedik a fővárosi nagy orfeumokkal. Egész serege a csinos, sikkes művésznőknek váltja fel egymást. A szép Angyal Etel mellett Györfi Ida, Chinay Róza bájos megjelenésükkel tűnnek ki. Mirtley kisasszony vérbeli angol szubrett, akinek Cakewalkja szinte felülmulhatatlan. Vandrey, az érdekes kigyóbólgy mindinkább csodálatot kelt. Sarkadi új kupléi viharos tapsokat arattak. Az idomított kecskékkel való cirkuszműtatvány valóban bémulatra méltó. Mindezek koronájául Pips Frede, a fütymester, aki egyszermind a legötletesebb komikus és remek műtáncos! Nem csoda, hogy tegnap este annyira tolongott a közönség a Bika-Mulatóba, hogy a terjedelmes nézőtér zsufolva volt szorongásig és még nagyon sokan kénytelenek voltak hely hiányában eltávozni.

LETZTER IOZSEF fényképésze festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

Valódi Panama kalapok 2 frt. 50 Feketenél.

Könyvedvelők figyelmébe. Egyesület saját könyvtárak, vagy egyes könyvek bekötését, passepartoutkat, valamint díszmunkákat is jutányos árban készít Antalfy Ferenc könyvkötő bördíszműves Piac-utca 31 a városházzal szemben.

* **A piac legélénkebb helyén** egy üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

* **Új képes levelezőlapok** dupla színű debreceni és hortobágyi 40 féle felvételben; ismét eladóknak előnyös árak mellett kapható egyedül Pongrácz Géza papírkereskedésében, Debrecen, Bika szálloda mellett.

* **Irodaszolga keresztek.** Cim a kiadóhivatalban.

MULATSÁGOK

Munkások dalestélye. Jól sikerült dalestélyt rendezett tegnap este az Arany Bika dísztermében a Munkás dalegylet. A termet előkelő, szép közönség töltötte meg. A hangversenyt Veress Tóni zenekara nyitotta meg, mely után Gálnak néhány népdalát, majd Abrányinak Boldog voltam című dalát énekelte el a dalegylet nagy hatással. Ezt zeneszám követte, mely után ismét a dalegylet ének-számai következtek. A hangverseny valamenyi számát bőven jutalmazta tapsokkal a közönség. Szép jejenet folyt le a műsor 4. és 5. száma között. Keller

Károly, ki 8 éve karnagya a dalkörnek, megvált Debrecenről s így a dalegylettől is. A távozó karmestert távozása alkalmából Horkay Lajos elnök szép beszédben üdvözölte, mire Keller meghatóttan válaszolt. — Kellert ugyanakkor Varga László is üdvözölte. A jól sikerült dalestélyt tánc követte, mely a hajnali órákban ért véget.

Csizmadiák mulatsága. A debreceni cipészek és csizmadiák termelő szövetsége tegnap este, egy jól sikerült mulatság keretében ünnepelte meg fenállásának első éves évfordulóját. A mulatságot a Margit fürdő telepen felállított, zöldgalyakkal feldíszített és villanynyal világított óriási sátorban tartották meg, a melyet a jelen volt hölgyek nagy serege teljesen megtöltötte. Járta is a csárdás egész kiválóan viradtig, se véga, se hossza nem volt az ujrázásnak. A zenét Kis Pista zenekara szolgáltatta, az első négyest 90 pár táncolta.

Dal és zeneestély. Nem mindennapi mulatságban lesz része annak, ki a Debreceni kereskedő ifjak társulatának dalköre által e hó 9-én szombaton a nagyerdei Dobos pavilonban rendezendő mulatságon részt veszen. Az estély műsora oly gazdag és változatos, mely a legkényesebb izlést is kielégítheti. A részvételt az önálló kereskedők közül is többen megígérték. Igyekeznek is a dalkör valaminek az egyesület minden egyes tagja, hogy a megjelenők kivétel nélkül kellemesen szórakozzanak s hogy a résztvevő és táncokdvelő hölgyek petrezselymet ne áruljanak.

Vas és fémmunkások mulatsága. A magyarországi vas és fémmunkások, debreceni csoportja e hó 16-án, szombaton a Margit fürdő dísztermében Kiss Gyula zenekarának közreműködése mellett, zónapostával és polgári házassággal egybekötött nyári mulatságot rendez. A rendezőség azt a hölgyet, ki a legtöbb levelezőlapot eladja vagy kapja és aki legtöbbszor megy férjhez, csinos emléktárggyal lepi meg. Balépti díj 1 kor. 40 fillér, család jegy 3 személyre 3 korona. Jegyek 1 kor. 20 fillér, elővételi áron válthatók, az egyesület helyiségében. Nemzetőr utca 3. Az estély kezdete 8 órakor.

TÁVIRATOK

A japán-orosz háború.

London, július 2. A japánok zavartalanul nyomultak előre. Már elfoglalták Kajpinget és Daticot. Az oroszok megkezdették a visszavonulást Liaojang felé.

Cziifutól északra nagy tengeri ütközet volt, amelyből azonban a részletek még hiányzanak.

Liaojang, július 2. Az orosz csapatok támadólag kezdenek föllépni. Dalicu szoros már a kezükbe került. Mondulin és Fönculinsz oroszokat Keller gróf csapatai elfoglalták. Micenkó tábornoknak egy kozák csapata megtámadott egy japán dandárt és fényes lovasütközet után megsemmisítette. Az oroszok előre haladnak, a japánok pedig visszavonulnak.

Keresztelő a királyi várban.

Budapest, július 2. Ma délbau keresztelte meg a királyi várban József Ágost és Augustia főhercegnő ujszülött fiát, nagyünnepség keretében Szmrecsányi Pál nagyváradi püspök. Az ujszülött, kinek József főherceg volt a keresztapja, Mátyás nevet kapott.

Öngyilkossági kísérlet.

Páris, július 2. Waldeckrouseau volt miniszterelnök gyógyíthatatlan betegsége folytán öngyilkossági kísérletet tett, de felesége megmentette.

Villanyos kivégzés.

New-York, július 2. Schiller Mihály magyarországi származású munkást feleséggyilkosság miatt ítélte halálra a törvényszék, amit ma hajtottak rajta végre. Háromszor ültették bele a villamos kivégző gépbe, amíg meghalt.

Gabonatözsde.

Budapest, július 2. Buzakinát mérsékelt, vételkedő gyöngye. Lanyha irányzat mellett 15,000 métermázsza került forgalomba 5 fillérig olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek elhanyagoltak. Idő: szép.

Buza áprilisra	8.68—69
„ októberre	6.51—52
Rozs áprilisra	5.98—99
„ októberre	5.16—17

TORVÉNYKEZÉS

§ **A victória pere.** Egy külföldi biztosító intézet, a berlini „Viktoria, amely Magyarországon is folytatja üzletét pert indított Ágán Salamon Ernő ellen, aki 34 visszaélési esetet hozott nyilvánosságra a „Viktóriá"-ról. A bécsi eskütárszék 18 napon át tárgyalta a szenzáció s pert és — mint a „Biztosítási és Közgazdasági lapok" írják a 34 vádpont közül 8-ban megállapította a becsületsértést és ennek alapján a bíróság 1 havi fogságra ítélte Ágait. A többi 26 vádpontot az eskütárszék bebizonyítottaknak ismerte el, miáltal a biztosító társaság erkölcsileg szintén pervesztett lett. A bebizonyítottaknak vett vádpontok többek között: a Viktoria kizsákmányoló eljárása — a minden áron való üzletszerzés, — a gyalázatos gazdálkodás Magyarországon, — az ügynöki szerződések csapdamentes feltételei és ezeknek számos áldozatai, — az ügynöki óvadékok megcsönkítése, — tudatlan embereknek ügynökké való alkalmazásának rendszere stb. stb. — A tárgyalás során érdekes és kínos leleplezések történtek, melyek a Viktoriát nagyon compromittálták. Különösen a vezérfelügyelők garázdálkodásainak és az üzletszerzés és szervezés erkölcstelen kinövésének bizonyítékai keltettek a tárgyalás során nagy visszatetszést.

*NYILTTÉR. Értesítés.

Van szerencsénk a t. közönség és nagybecsült ügyfeleink tudomására hozni, hogy **Hajdumegyei és Debreceni főügynökségünk** vezetésével, f. év július hó 1-től kezdve

Grünvald József ny. iparkamarai segédtitkár urat biztuk meg.

A főügynökség hivatalos helyi sége: **Debrecen, Piac-utca 42. szám,** (Lamprecht palota).

A „Gizella-Egylet“ magyarországi vezérképviselősege.

Vért nekem!

vagy:

Miért nem mondja magyarul, hogy mit akar?

Éhínséggel és előleggel egybekötött operett 3 felvonásban.

Személyek: Reményi Mór és egy honkanász, kit röviden „Ó“-nek irunk.

Szin: Egy kocsiszin.

I. felvonás.

Mottó: A Mór kötelességét megtette
És az előleg felvette.

Mór és Ó.

Mingy itt lesz a hónap vége,
S nincs egyetlen elmetszett gége.

Aruház sem igen ége.
Nem dül össze semmi manégo,

Mindenki hosszú életű.

Elrothad így a nagybetű.

És ki nem álljuk,

Ha nem használjuk.

Ó.

Jó eszme! Hopp!
Pénc jön — galopp!

Mór.

Óh nyögd ki már,
Te vén számár!

Ó.

Szögedében töttem én ezt öleget,
S kaptam mindig öleget előleget.

Mór.

Óh mondd hát angyal!
Csókoljon meg Angyal
Etelnek a mamája!

Reményi. (lihegve jő.)

Vért! Vért urak! Vért! Vért urak!
Igy elveszünk, mint a nyulak,
Tanum ez olló s e rongy kalap,
Hogy pang a lap, hogy pang a lap!

Mór és Ó:

Adj hát nekünk előleget!

Reményi.

Előbb vért nekem, meleget!

Mór és Ó.

Előleget!

Reményi.

Vért! Meleget!

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Mór és Ó.

Előleget!

Reményi.

Vért! Meleget!

Mór és Ó.

Jesszus Krisztus! Mit tegyünk?
Meleg vért honnan vegyünk?
S e sztrájk, s e csendőr szurony,
S e gyilk', s e égő turony!
Mind elfogyott, jajjajjj!
Nyakunkon jajjaj a baj!

Reményi.

Vért! Meleget!

Mór és Ó.

Előleget!

Reményi.

Vért! Meleget!

Mór és Ó.

Nu ná, hideget.

Belép egy balmaz ujjvárosi

Együtt karban.

Ez 6! Ez 6! Ez 6!

Eljen soká.

Mór (Ó-höz.)

Paraszt! Éhezzen soká!

(A kiadó felhördül s szeméből a könygördül. Az ég dördül. Móról a sör dül. A függöny legördül.)

II. felvonás.

Mottó: Ambó, ternó, quaternó.

Balmazujvárosi.

Ha meghallgatnak uraim,
A szívök, esküszöm, fellázad.
Nem igen esett emberen,
Fidone: Ilymervü gyalázat.

Mór.

Ne szólj! Baj történt az ekékkel,
Vagy megkinálik bársonyszékkel?

Balmazujvárosi.

Ha oda hoznák, tán elfogadnám
A bársonyszékes lapulatot,
De nem távozom el Balmazról,
Sem Ujjvárosról, jól tudod.

Mór és Ó.

Tudom. Tudom. Tudom.

Balmazujvárosi,

Tudod fenét! Im halld e Nánást,
Pércset, Baktét, Macsot, Mátát.
Felzaklató nagy eseményt:
Nem ettem tél óta — salátát!

Mór és Ó.

Elég! Ne tovább, mert könnyezünk,
Ragadjon pennát hát kezünk!

Reményi.

Ugy! Ugy fiaim! Vért nekem!

Vért, vért, valódi vért!

Esküszöm, hogy megkapjátok

A bért, a bért, a bért!

(Atnyujt Mórnak 31 krajcárt. Mór egyenkint a fogához veri, miközben e varázs igét mormolja: Apád, anyád ide győjjik!)

Együtt.

Erre oszt' vérzik Bárci fia.

III. felvonás.

Mottó: Áll móla csend

Légy szárnya . . . stbbi.

Reményi.

Mi lesz urak? Hol a vér?

Ennyi volt? Semmit sem ér.

Mór és Ó.

A mennykő üssön a fabetűbe!
Hallgatunk, mint „izé“ a fűbe.
Hallgassunk együtt.

Reményi. (szomoruan)

Hallgassunk hárman,
Fű! de meleg nyár van.

Egy szedő.

Ez benn lesz a — naptárban?

Reményi.

Nem, nem! De lesz benne más.
Oh mily blamázs?! Szörnyü blamázs.

Mór (hallgat)

Ó. (hallgat.)

Reményi. (hallgat.)

(Függöny — hallgat.)

Epilógus és morál.

(Egy ujság hiéna a Hungáriában.)

Vagy volt éhínség, vagy nem. Ha volt, miért hagyták abba? Ha meg nem volt, miért pukkantottak?

(Egy másik hiéna.)

Az üzlet — üzlet. Ha van vér: minden elláposodott lapos eszű ispotálylapi lapot vesz, s akkor a — zseb csak franciául: la poch. Ha nincs vér: magyarul is lapos.

Gara.

Mosó férfiruhakelme

Sepsi-Szt.-György-i

magyar gyártmány, ●

I öltönyre való

● ● 3.50—5 trtig,

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél,

Debrecen, Kistemplombazár.

**Aki olcsón, jól, praktikusán
és modern**

épitkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építészhez

DREBECENBEN, Hunyadi-utca 21. szám.

Templomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazá tételét, betonrozásokot vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken olcsón a legjobb kivitelben elvállal. Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sike rel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít terveket költ ségvetést stb.

1578 T.
1904.

Arverési hirdetményi kivonat.

A hajdunánási kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Első magyar gazdasági gépgyár részvény társulat“ végrehajthatónak, Tóth Sándor hajdudorogi lakos végrehajtást szenvedő elleni 6930 kor. tőke követelés és jár. iránti vhtási ügyében a fenti követelés és járulékaiknak,

továbbá a csatlakoztatott Szabó István 60 kor. tőke és jár.,

a hódorogi részvénytakarékpénztár 6500 kor. tőke és jár. iránti követeléseivel, a kielégítése végett a debreceni kir. törvényszék, a hajdunánási kir. járásbiróság területén levő, Hajdudorog községben fekvő a hajdudorogi 3610. sz. tkvi betétben A + m 1833. hrsz. alatt foglal, $\frac{1}{4}$ -d részben a végrehajtást szenvedett Tóth Sándor $\frac{1}{4}$ -d részben a Tóth Krisztina özv. Maminga Péterné tulajdonát képező 289. ö. i. számú ház és 380 □-öl termetű udvara az 1881. évi LX. t. c. 156. §-a pontja alapján egészben 800 koronában megállapított kikiáltási árban.

A hajdudorogi 3610. sz. tkvi betétben A + 2 m 1834. hrsz. alatt foglalt $\frac{1}{4}$ -d részben a végrehajtást szenvedett Tóth Sándor, $\frac{1}{4}$ részben Tóth Krisztina özv. Maminga Péterné tulajdonát képező 84 □-öl területű, a beltelekben lévő kertre az 1881. évi LX. t. c. 156. §-a alapján szintén egészben 20 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1904. évi augusztus 25-ik napján délelőtt 9 órakor

Hajdudorog községháznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagy 80 K illetve 2 K. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évinovember hó 1-n 3333. sz. a. bek. igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban, a kiküldött kezéhez letenni, a vagy a az 1881 LX t c 170. 9-a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt, Hajdunánáson, 1904. június 14-én.

A hajdunánási kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság.

kir. járásbíró.

Könyvviteli és szépírási nyaritan folyam.

Több havi távollétem után haza térve **Junius 2-án 3 havi tanfolyamot nyitok**, melyben ismer gyakorlati tanmódszerem szerint mind két nembeli ifjuság a **könyvvitelt és szépírást sikeresen elsajáthathatja.**

Tanórák hetenkint 3 szor és p-dig: délelőtt 11—1 délután 4—6. vagy este 8—10. Tandíj 30 koron.

Beriratások naponta 11—1 óráig lakásomon: **Egyháztér 5., I. emelet.**

Tisztelettel
Zalai Mark,
ny. tanár

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobban az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem törli, nem épi, mindég szép állásban tartja és soha nem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér
Kapható:
Dr. Rótsonek V. Emil
utóda
Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerésznél
DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám
Valamint Tóth Béla gyógyszerárban

SPECIALSA

Keleti-féje legújabb es. és kir. szab. sárvkötő pneumatikus gummi-pellettával, a legtökéletesebb a maga nemében. Nem csuszlik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül hatékony fakvése által felülmúl minden más gyártmányt.

Sárvkötőkben! Ujdonság

Arak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	12 korona	24 korona

Cs. és kir. szab. Keleti féle „Gummi-sárvkötő“ szarvasbőr védővel és biztonsági övvel külsőben gyenge és nyomon nem kedvelő egyéneknek kitűnő szolgálatot tesz, éjjeli használatra melegen ajánlatos.

Ára:	Egyoldalu	Kétoldalu
	10 korona.	20 korona.

Sárvkötők valódi angol acél rugóval egyszerű de igen szolid és tartós kivitelben! Arak 6—8—10 korona

Testgyógyászati gyáramban teljes jótállás és legjutányosabb árak mellett készülnek továbbá

Műlábak és műkezek amputáltak részére.
Műfűzők és egyenesartók ferdénntöttek részére.
Járó és támgépek, czomb-, térd- és bokazüleit gyuladásná stb.
Haskötők, gyomorhaj, vándorvese, köldöksérv és lógó has ellen 7—24 koronáig.
Havibajkötők, 5—11 koronáig, Gumigöresérnarisnyák, 3—15 koronáig, haretartók, 0.50—4 koronáig (Suspansor) stb.

Legújabb szerkezetű

Betegtolókocsik és székek

lábbadozók és rokkantak számára, elis mert legjobb minőség, eredeti gyári árak mellett!

Ujdonság Igen célszerű

Cs. és ko. sz. szagtalan higienikus szobaürszék (cset) leg nentesen zárható fedéllel!

szekotpapir-tartók, eredeti angol klosetpapiros, higienikus köpöseszék, irtógátorok, fooskondók, gtimlők, inhaláló-gépek, pócsapok (katheter), valamint a betegápoláshoz és betegkénytelmehez való összes cikkek gyári raktára.

Foltos eséplögéptulajdonosok részére!!
Gummi! Valódi francia óvszer-különlegességek eredeti párisi csomagolásban Orvosi ajánlva! Feltétlen biztos és ártalmatlan! Arak Gummi 2—12 koronáig. Hely hólyag 6—12 koronáig.

Női óvszerek (Pessarium oee usivum) Mensinga tanár új módszere szerint, több mint 100-szori használatra. Orvosi rendelethez adatik ki. Ára ko 3—5. Revet hozzá kor 8. Női biztonsági szivacs, ára tuatonként kor. 4—12.
Legújabb 1904. évi körülből 3000 dízes Uj! Auto Vaginal Spray! Uj!
Abra tartó és árjegyzéket titoktartás mellett a legbiztosabb és legkényelmesebb női külsőlegesség, ára kor. 15.—.

Keleti J. műszergyáros Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.
(a főszékhelyű Servita rend zárdá-palotában.)
Gyár: Központi városház. Alapítva 1878.

Figyelemztetés! Ezen hirdetésre való vontakozással, továbbá ezen hirdetésny be küldésével 20 kor feltűli bevásárlásnál — Gummiárunknál 20 szék-saléknyi kedvezményt nyújtok.

URANOS

KÖK

ruhamosáshoz a legjobb kékitő-szer. Törvényesen védve Mosóintézetekben, háztartásokban a legkeveltebb ruhakékitő.

só és felülmúlhatatlan! kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő — egy nagyüveg 1'60 kor., fél üveg 1 kor KAPHATÓ MINDENÜTT. — Utáztatoktól óvakodjunk !!
Kizárólagos gyártói: Hochsinger testvérek vegyészeti gyára **BUDAPEST, Rózsa utca 8**

Telefo.
186

Szakszere munká mé-
g a legolcsóbb. Vül-
lam mű berendezések
kizárólag FÖLDVÁRY
L. debreceni első
electro-mechanikus ké-
szít a legtartósabban
Kossuth-utca 1 sz.
az udvarban. Új be-
rendezéseknél másfél évi, ja-
vitásoknál fél évi díjtalan
rendbentartás, villamos mű-
szerek, telefonok, villamos
háziessenegők felzerolése és
illamos zseblámpák raktára.
Villamos háziessenegők és telefonok
jó kartantartásá évi három koronától
feljebbvé lalom.

Legrégibb és legnagyobb butor-
raktár **DEBRECENBEN.**

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos
árban, izléses és legsolidabb kivitel-
ben csakis

Killer Ede

butorgyáros, es. és kir. udvari szállítónál
DEBRECEN,
tópia, a fűtőszével szemben
kaphatók, holgy a legszerűnyeb
mint a legdiszesebb menyasszonyi
kelengyék, szobaberendezések
sédiszítések kifogástalanul esz-
közöltetnek.

Tenke

Biharmegye.

Legolcsóbb és leghatásosabb vasas für-
dők egyike, a rőti betegségek- és vé-
szegénységből eredő bajok gyógyítására
Prospectust kézséggel küld

a fürdő-igazgatóság.

Saját érdekében
biztonságosan kizárólag

LEOPOLD GYULA

hirtetési irodája által,
Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatott
Postosági

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes léviza gyógyfürdő,
páratlan gőzfürdővel, legmodernebb
szappanfűzőkkel, pompás ásványviz-
mosóakkal, tő- és kádfürdővel.
300 kényelmes lakószobával.
Prospectus kívánatra
ingyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESEBB
a KRIEGNER-féle
1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.
Főraktár: **KORONA - GYÓGYSZERTÁR,** Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENCSÉI
• ELŐZÉKENYSÉGI •

SZERENCSÉ-NAPTÁR
HOYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
110,000 corszegy, 55,000 nyer. — Nyeresemények összege 14,459,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve az tőrtartásos állap-
levél-kölcsönökkel, melyek után
1% kamattal:
2% kamattal:
Bővebb felvilágosítást az fűtőszél
díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁJLODA

szomszéd: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÛT 25. SZ.
100 szoba 2-20 k-éi fejtebb kizsoltgálással és villany-
lámpával egytt. Fűtők, elegáns kávéház, étterem és
szórakoztatás a házban. Villamos vasuti megállóhely az
összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON

LEGTÖKÉLETESEBB FEJÜDMÛHATATLAN

IRÓGÉP

ÚJ MODELLJE
megjelent!
PROSPECTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TÁRS
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÛT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-FÉLE**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

Viadikké bevezetés nélküli helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglő és elsőrangú éttermei
Budapest, VI., Andrásy-út 39.
Elsőrangú magyar konyha, valódi francia borok és
a világ híres "PSCHORRERÁU" egyedül kizsoltgált.

Am egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
szépítőszert minden szepít, májfolttól, pattanást, mlt-
cserttől és az arcnak üdöséget, határozott kizsoltgált.
Hőgáznak nélkülözhetetlen!
Ez üveg ára 2.- K, postai ugorka-szappan 1.- K, puder 2.- K.
Postai szétküldés naponta.
Főszétküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszerész:
Budapest — Erzsébetfalva.

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legújabb gyógyítás: asthma, szív-, gyomor-,
lég- és bőrbetegségek, elmeszarv stb. ellen.
Megalapítója és egyedül képviselője:
D. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÛT 12. SZ. I. EM.

Versenyen
kiváló olcsó árak!
Elsőrangú angol és francia
szépítőszerek, kizsoltgáltgálatok árúháza

LEON ÉS OLÁI

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintálat az ország minden részébe
ingyen és bérmentve
küldenek

OSERS ÉS BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST
V. Úpôt-körút 7.
Benzin- és
petrolin-
motorok

BÉCS
Dresdnerstrasse 70-80.
Benzin- és
petrolin-
lokomobilok

Szögaz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Háztartási berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező üzleti feltételek.